

fare. Tomaž Stoklas, posesnik in cerkv. ključar v Dvoru. Z rajnim je odšel od nas star, kremenito značen boritelj za slovensko, katoliško in kmetijsko stvar, za katero se je polegaval od „taborskih“ časov pa do najnovejših dni vedno v prvi vrsti neustrašeno in zapretno. Skozi štiri dobe je stal na čelu okoliške občine, dolgo vrsto let načeloval krajnemu šolskemu svetu, več desetletij pa je bil duša političnega življenja svojih rojakov, dokler ni na njegovo mesto stopil njegov sin Jožef, sedanjí okoliški župan in krajevni predsednik SKZ. Prijatelj in svetovalec mu je bil pri tem „Slov. Gospodar“ od začetka ko je začel izhajati. Kako priljubljen in občespoštovan je bil rajni, kljub temu, da je kot celi mož povedal vedno brez strahu resnico vsakemu v obraz, je pokazal njegov veličasten pogreb. Bodi ljubi Bog zaslužnemu starčku bogat plačnik. Spoštovani rodbini pa izrekamo naše iskreno sožalje!

Specijalist dr. Benjamin Ipavic, osem let asistent in operater Ljubljanske in Dunajske univerzitetne klinike za ženske bolezni in porodništvo, ordinira v Mariboru, Gosposka ulica št. 46.

O protestnem JDS shodu v Mariboru bomo sporočili, bo gotova polomija, ker bodo oznanjali svoj JDS evangelij politični Agro-Merkur dr. Zerjav in znana polomnika: dr. Lojze iz Celja in mariborski solnik-retor Voglar. Postopanje NSS pa odobravamo, kdo bi šel na roko stranki, katera se brati z Nemei in nemškutarji. Napredne planke se ne kršijo, ampak so se že polomile!

Po čem prodajate sol, je vprašalo okrajno glavarstvo v Ptuj neko našo zadrugo. Ko je dobilo odgovor, da po 4 K 20 v 1 kilogram, se je glavarstvo začudilo, kako je to mogoče. Saj trgovci prodajajo sol 1 kilogram po 5 do 6 K, pa še „gorplačajo“. Kako gorplačujejo liberalni, nemškurski in samostojni verižniki, se vidi. Njim rastejo trebuh, ljudstvo pa poginja. Ali se okrajno glavarstvo boji za obstanek verižnikov?

V Ribnici se bo 20letnica Marijine družbe obhajala s tridnevnicco, katero bo vodil misijonar g. dr. Alojzij Nastran iz Ljubljane, od 23. do 26. t. m.

Nova sleparstva. V smarskem in rogaškem okraju se klati nek agent, ki ponuja lahkovernim ljudem različno blago za obleke po slepo nizki ceni. Ko si ljudje zberejo vzorce blaga in plačajo agentu kupnino, jih slepar vabi, da grede z njim do bližnje postaje po blago. Toda sleparski agent izgine v temni noči brez sledu, opeharjeni ljudje se pa vračajo žalostni in potrti domov. Tako n. pr. je slepar ogoljufal Rozo Ogriček in Rozo Turnšek iz Erjavice pri R. Slatini. Ljudje, pozor pred sleparji!

Pozor pred goljufi! Uprava narodnega gledališča v Zagrebu je natiskala okoli 2000 komadov bonov, ki jih je potrebovala pri predstavi „Meredel.“ Ti boni so tiskani v francoskem jeziku in se glase na 100 in 50 fr. v zlatu. Na obeh straneh imajo ta tekst: „Republique Française. Bon de cent (ili cinquante) francs en or. Paris, le 17. janvier 1919. Secrétaire: Lafajete, 100 (upr. 50). President: Renaudel, 100 (upr. 50)“ in na vogalih št. 100 ali 50. Boni po 100 fr. so rumene, po 50 fr. pa modre barve. Dasi je bila po uverjenju gledališčne uprave večina teh bonov takoj po predstavi uničena, poslužujejo se goljufi v Zagrebu in okolici teh bonov in jih izdajajo za francoski denar. Občinstvo se svari pred takimi goljufi in se pozivlja, da vsak slučaj take, če tudi poskušene goljufije takoj naznani pristojni oblasti, da se zamore proti krivcu postopati po zakonu.

Najlepše knjige za sv. poštne čase: 1. „Marija, Zalostna mati.“ Spisal dr. Josip Hohnjec, profesor v Mariboru. Ta knjiga je primerna za vsakogar, zlasti za krščanske mladenke in matere, da jo čitajo in preiščujejo vsak dan, posebno pa ob petkih v postu. Mirno lahko trdimo, da je enako dobrih knjig, kakor ta, le malo med ljudmi. Dobi se pa v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, in stane s poštnino vred 7 K. Krščanske mladenke in krščanske matere, sežite po tej izborni knjigi! — 2. „Na Kalvarijo!“ Spisal Fr. Segula. Založila tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Stane s poštnino vred 7 K. Ta knjiga obsega 30 krasnih križevih potov za razne razmere človeškega življenja. V njej najde tolažbo: mož, žena, mladenec in mladenka, zato jo vsem stanovalcem najtopljeje priporočamo. Naroči se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Razgled po svetu.

Svica. Ustava, ki so jo izdelali radikali po svojih zmagi nad katoličani leta 1847, je imela jasen namen, katoliške manjšine trajno pritiskati k tlom. Glavna točka ustave v tem oziru je izgon jezuitov. Sčasoma so si katoličani svoje stanje zboljšali, zlasti s proporcem pri volitvah. Toda marsikateri predsednik protestantskega prebivalstva do katoličanstva, zlasti do jezuitov, so ostali še vedno. Antipatija do katoličanov je tudi eden vzrokov, zakaj se protestantski Svicariji protivijo, da bi se Predarelško priklopilo Svici. Zlasti pa jim glede Predarelške dela težave vprašanje jezuitov, ki imajo v Feldkirchenu svoj kolegij. Sedanja ustava izključuje jezuitski red, zato bi se moral prejeti temeljni zakon revidirati. V nekaj letih se to gotovo izvrši. O tem nikdo ne dvomi. Se ni dolgo, kar je izmed svobodomiselncev v Luzernu nekdo zahteval, da se kulturno-politične točke zvezne ustave obravnavajo. Katoliško gibanje je v Svici povsod že prav živahno. V zveznem svetu sta zdaj dva predri-

čana in nadarjena katoličana: zvezni predsednik Moita in Müsy iz Freiburga.

Francoska in Vatikan. Značilno je, da je v francoski zbornici zahteval zopetni stik Francosko z Vatikanom pastor Soulier, ud reformirane cerkve, in dokazoval, kako umestno bi bilo, da pošljejo v Rim zastopnika Francoske. To spričuje, da je želja po stiku s Sv. stolico v francoski zbornici splošna. Francoska se zopet dviga!

Diplomatski zbor pri Sv. stolici se je tekom 1. 1919 precej izpremenil. Število veleposlaništev je naraslo od 1 na 3: Španska, Brazilija in Peru. Število poslaništev od 15 na 18: Argentiniya, Bavarska, Belgija, Bolivija, Brazilija, Chile, Kolumbija, Kostarika, Anglaška, Nikaragua, Nizozemska, Peru, Portugalska, Prusija, Rusija. Na novo so ustanovile pri Vatikanu poslaništva: Poljska, Jugoslavija in Venezuela.

Starši za katoliško šolo. Katoliški starši Saške so izdali klic, v katerem pravijo med drugim: „56 katoliških ljudskih šol s 24.000 učenci in 370 učitelji — nasproti 2270 evangeljsko-lutrovskim ljudskim šolam s 777.000 učenci in 14.390 učitelji — bojuje od decembra 1918, zlasti pa od julija 1919, težak boj za svoj nadaljni obstoj. Saška vlada zahteva namreč od katoličanov, naj se začno takoj pogajati za to, da se katoliški in lutrovski šolski okoliši združijo v skupno šolo. Tega se saški katoličani, ki jih je nad 1 četrt milijona, enodušno branijo. Ker naše katoliške ljudske šole, ki jih je tekom stoletja ustvarila katoliška požrtvovalnost, bi taka spojitev zadavila in katoliška šolska vzgoja bi prenehala... V tej stiski prosijo katoliški starši na Saškem za pomoč svoje brate v državi.“

Italijanska ladja je zopet pripeljala v Dubrovnik 2.200 naših vojni vjetnikov. V Dubrovnik je došlo tudi 700 naših izseljencev iz New-Yorka.

Jugoslovanski kapitalisti v Južni Ameriki snujejo veliko paroplovno društvo, ki namerava vzdrževati promet med Jugoslavijo in Južno Ameriko. Društvo bo osnovano s 100 milijonsko glavnico.

Nemei so napravili zadnje dni preizkuse za brezžični telefon na razdaljavo 700 kilometrov. Poizkusi so uspeli izborno. Pogovore je razumela brezžična postaja v Moskvi, ki je oddaljena od Berlina 1700 kilometrov.

Vojaško dušeskrbje v Zedinjenih državah in Kanadi. V Zedinjenih državah je versko štetje med vojaki pokazalo, da je katoličanov precej več nego so je mislilo na podlagi dosedanje cerkvene statistike. Takoj, ko se je zbrala vojska, so se katoličani zavzeli za to, da preskrbe svojim vojakom primerno dušeskrbje. Sv. Oče je imenoval takoj vojaškega škofa, ki si je privzel pet generalnih vikarjev. Država je nastavila 784 vojaških duhovnikov. — Tudi v Kanadi je bil imenovan vojaški škof, ki je goločil enega generalnega vikarja za Kanado in enega duhovnega predstojnika za vojne čete na Francoskem. Vojaških duhovnikov so našli 82.

Dopisi.

Pesnica. Pred kratkim je imel Mermolja tukaj shod. Tu si lahko videl Laha Paskola, Nemca Sallerja, Poljčana Smoniga, „Jugoslovana“ Proca in druge. Zmes so bili tudi ljudje, ki so hodili leta 1918 na Dunaj Jugoslavijo podirati. (So bili tudi verižniki, tihotapci, vojni dobičkarji? vprašanje črkostavca.) Agitiralo se bo naprej, da samostojna dela „samostojno“. Kaj pa, neki Voglar in advokati vabijo na zapne sestanke Mermolja kapele? Agitiralo se bo naprej z vero. Vprašajte g. Mermolja, kdaj so bili vaši kaproli zadnjikrat v cerkvi? Kdaj pri zakramentih? Kar se zida na laž in hinavščino, ne more iacti obstanka.

St. Ilj v Slov. gor. Stotnik Vavra je vložil proti izgonu iz naše države priziv na dež. vlado ter je dobil odlog do rešitve priziva.

Sv. Duž na Ostrem vrhu. Socijal demokratska stranka je imela pri nas dva shoda. Ta shoda sta bila tako klaverna, da se nam ni zdelo vredno pisati o njih. Prišlo je par delavcev s Fale in je zbornalo s pomočjo tukajšnjih nezadovoljnih kak 15, večina mladih nerazsodnih deklet in fantov. Tem bi seveda bilo najljubše, ako bi se pri kmetu samo dobro jedlo, a nič delalo. Ker pa poroča „Ljudski glas“ v štev. 8 o velikem uspehu teh shodov, moramo tudi mi pojasniti zadevo. Na smešen način napada ta list tukajšnjega g. Majoena. Naenkrat so naredili iz njega najhujšega klerikalea in najhujšega goljufa. Ako ravno g. Majeen ni pristaš naše stranke m-ramo resnici na ljubo pripoznati njegovo požrtvovalno delo tukaj ob meji. Pri tem narodnem obmejnem delu ne pozna g. Majeen nobenega strankarstva. Za njegov trud pri aprovizaciji in občini mu je hvaležen celi okoliš. Nazadovoljni so le ljudje, kateri so vprek z vsem in sami s seboj nezadovoljni in njim je Avstrija še vedno zemeljski raj. In tak je odbor socijaldemokratske stranke. Poglejmo si pa naš odbor socijalistov. Predsednik ni povedal svojega pravega imena, piše se Zaucer in ne Srnko, kakor njegov p-lbrat in odbornik. Tajnik je zamočal krstno ime. Stranujeta se menda svojih šarš. Blagajnik pa je človek, ki je kot posestnik svoje pridelke spravljal še le o Veliki noči. Ni čuda toraj, da je moral svoje posestvo prodati in bi sedaj kot pristaš socijalistov menda rad dobil premoženje skrbnih ljudi. Predsednik in prideljen odbornik sta sina hudega nemčurja sama nemškutarškega mišljenja in nasprotnika SHS.

Sv. Lovrene na Pohorju. Tako uračno pa nemara ne smatra kdorsidobi svojega JDS-sarstva ka-

koršentlovensko gerentstvo, ki je dale neke vabilo JDS na nek javen shod v Ljubljani nabiti naravnost na občinsko desko med uradna naznanila. Pogrešali smo le na plakatu občinskega pečata in besedila: Sprejeto in nabito dne... št... Oj gerent pre-slavni se že pozabili na tisti „shod“ samostojnarjev pred par tedni, ko vam je prišlo na „zborovanje“ celih šest zborovalcev! To je javna tajnost in hudomušni jeziki namigujejo, da je bil v neki hiši skrit „govornik“, kip a si ni upal na dan. Cesar tu doma ni ste dosegli, mar upate v tujini, da vam bo kde naravnost v belo Ljubljano šel poslušat in reševati JDS sarstvo! Oj gerent prevneti, zastoj je vaš rud! Prepričani smo, da, če bi šlo zoper nemčurje in socije, ne bi priobčevali vabila tako „uradno“.

Loče. Za kaplana je prišel g. Bogdan Lendovšek, bivši vojni kurat.

Zreče. Pri nas so pri zborovanju za volilno pravico govorile pod predsedstvom Barbike Lamut; gospa Kekičeva in gospa Rebolova, sestri Orož Hanika in Mimika v imenu deklet, služkinja Grafi Mimika za svoje tovarišice.

Poljčane. Dne 28. svečana 1920 ob 8. uri popoldne je umrla gospa Lucija Detiček, soproga posestnika in župana v Poljčanah po zelo dolgi in mučni boleznii, sprevidena s sv. zakramenti v 68 letu svoje starosti. Rajna je bila skrbna gospodinja, svoje otroke je vzgojila v krščanskem duhu, ker je pa vsled operacije v bolnišnici v Ljubljani, v kateri je bivala od mesca oktobra do 15. decembra 1919, popolnoma ostepela, je v kljub sleposti vdano prenašala nepopisno voljno svoje grozne bolečine, katere je imela v glavi. Edina tolažba in pomoč v strašanski bolnici ji je bila njena hčerka Micka. Mila hčerka ji, plačilo za tvoj trud ti ne izostane, torej bodi potolažena, saj si izpolnila svojo otroško dolžnost do svoje ljubljene mame. Sv. maša zadušnica se je brala dne 1. marca 1920 ob 8. uri zjutraj, po kateri se je vršil pogreb. Ostali žalujoči obitelji Detiček ovi izrekamo najsrčnejše sožalje. — Ravno isti dan in ob isti uri je umrla gospa Helena Rober, posestnica v Poljčanah v 71 letu, sprevidena s sv. zakramenti, tako so dve sosedli v enem dnevu in v isti uri preselile v večnost, katera vsakega čaka. Počivajte v miru dve sosedli. Kako so bile rajne ljubljene, je pričal obilen obisk ter spremstvo pri pogrebu.

Iz laškega okraja. „Kmetijski list“ št. 9 od 26. svečana nastopa proti bivšim štajercijancem in nemčurjem, kateri so sedaj v Samostojni, in sicer piše tako-le: „Kdor ni za ta naš državotvorni program, tak tudi član naše stranke biti ne more. Zahrbtati elementi tajno hujskajo proti Srbom, posebno so to bivši štajercijanci. Na take jastrebe je treba paziti, da ne širijo strupa med ljudstvom.“ Da, tukaj ste zapisali resnico, taki jastrebi imajo sedaj svoja gnezda ravno v Samostojni, kar se je najlepše pokazalo v St. Lenartu nad Laškim, kjer so bili tisti ljudje, kateri so napadali duhovnike in našo stranko zaradi Srbov, izvoljeni v krajevni odbor Samostojne. Torej le brezovno metlo v roke, potem bo pa malo pri Samostojni ostalo.

Sv. Lenart nad Laškem. Naši samostojneži kaj radi podarjajo, čes. mi-pimamo nič opraviti z advokati, naša stranka je ob njih popolnoma neodvisna. Kaka laž je to, kaka hinavščina! Ko je bil pri nas shod Samostojne, tedaj so prišli lebaki za ta shod k nam iz pisarne liberalnega advokata dr. Roša na Laškem. Ta gospod nagevarja pri vsaki politiki ljudi, naj pristopijo k Samostojni. Ako si upate to trjati, vi samostojneži — Spilane in drugi, tedaj vas imenujemo že naprej lažnike in hinavoce; in če hočete, da ta očetek ne ostane na vas, tedaj vložite tožbo zoper nas pri svojem duševnem očetu dr. Rošu, da mu daste kaj zaslužiti. Pa to še zaponajte, vi politični bratje liberalnih advokatov, ki ne morate videti naših duhovnikov: nobeden kmet še ni prišel ob svoje pravo radi kakega duhovna, radi liberalnih advokatov pa je že mnogo kmetov moralo trpeti ogromno škodo. In vendar ste vi samostojneži veliki prijatelji liberalnih advokatov, v vsakem duhovniku pa vidite svojega nasprotnika. Da, da, voz! Samostojne stranke vlečete vi samostojneži, a vajeti imajo v rokah liberalni advokati. Tako je in, nič drugače!

Opozorjamo na zborovanje marib. orlovskega okrožja, ki se vrši v pondeljek, dne 15. t. m., popoldne ob dveh, v dvorani katoliškega pomočniškega društva v Mariboru, Apotekarska ulica. Udeležba je za orlovske odseke okrožja obvezna. Pošljite zastopnike!

Prireditve.

St. Ilj v Slov. gor. V nedeljo, dne 14. sušca, popoldne ob pol štirih se vrši v Slov. Domu kinopredstava. Igra se najvažnejši zgodovinski film: Zivljenje, trpljenje in vstajenje Jezusa Kristusa. Krščanski Sentiljčani in sosedje, pridite in si oglejte slike iz delovanja našega Zveličarja!

Sv. Lovrenc na Pohorju. Kmetško brašno društvo ima prihodnje nedeljo, dne 14. sušca, popoldne po večernicah svoj letni občni zbor v društveni sobi v mežnariji. Ob tej priliki se pogovorimo tudi o društvenih prireditvah v letošnjem letu.